

LIPERIN KUNTA

Rakennus- ja ympäristöjaosto

Maa-aineslupapäätös 1/2025

Annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 15.10.2025

- ASIA** Lupa maa-ainesten ottamiseen tilan Rasila RN:o 8:7 alueella Liperin kunnan Ristin kylässä. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaiseen aloituslupahakemukseen muutoksenhausta huolimatta.
- HAKIJA** Maansiirto Karvinen Oy
- SIJAINTI** Lupahakemuksen mukaiseen kohteeseen on matkaa Liperin kirkonkylältä noin 32 kilometriä. Kohteessa ei ole aikaisemmin ollut ottamistoimintaa, vaikka alueella on ollut ottamislupa vuosina 2010-2020.
- Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla harju- tai kallioalueella. Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta, eikä sillä ole tiedossa erityisiä luontoarvoja tai muinaisjäännöksiä.
- Lähin häiriintyvä kohde on 990 metrin päässä sijaitseva metsästysmaja. Lähin asutus on noin 1,4 kilometrin etäisyydellä alueesta.

KAAVATILANNE, SUOJELUALUEET

Joensuun seudun yleiskaavassa 2020 lupahakemusalue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi (M). Alue sijoittuu Korpivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelle. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei ole suojelualueita.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta voi hakea maa-aineslain 21 §:n perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 21.5.2025. Hakemusta on muutettu 15.8.2025.

LUPATILANNE

Alueella on ollut vuosina 2010-2020 ottamislupa, mutta alueella ei ole ollut luvanmukaista ottamistoimintaa.

TOIMINTA HAKEMUSALUEELLA

Ottamistoiminta

Hakemuksen mukaan alueelta on tarkoitus ottaa soraa ja hiekkaa, jota käytetään joko sellaisenaan tai jalostetaan erikokoisiksi murskelajikkeiksi. Ottamistoiminta toteutetaan vaiheittain: I-vaiheessa hyödynnetään pohjoisosan maa-ainesvarat ja II-vaiheessa eteläosan maa-ainesvarat.

Lupahakemusta koskevan alueen kokonaispinta-ala on 2,8 ha, josta ottamisaluetta on noin 2,1 ha. Haettava kokonaisottomäärä on 105 000 m³ltr. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi, jolloin vuotuinen ottomäärä on noin 10 500 m³ltr.

Ottaminen ulotetaan korkotasolle +125,5 (N2000), jolloin suojakerrospaksuudeksi pohjaveteen jää vähintään kaksi metriä. Ottamisessa käytetään tavanomaista maanrakennuskalustoa, kuten kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Maa-aineksen kuljetukset tehdään kuorma-autolla ja traktoreilla. Kaikki toiminnot (materiaalien jalostus, varastointi ja käsittely) tapahtuvat ottamisalueen sisäpuolella.

Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä alueelle jäävät luiskat muotoillaan 1:2,5 kaltevuuteen. Ottotoiminnan päätyttyä kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois sekä alue siistitään. Alueelta poistetut pintamaat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Jälkihoitotoimenpiteillä alue pyritään liittämään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä ja palauttamaan metsätaloustalouteen. Alueen annetaan metsittyä luontaisesti. Tarvittaessa käytetään apuna puuntaimia.

Kulku alueelle tapahtuu rakennettavaa tieyhteyttä käyttäen koillisesta.

Murskaus

Alueelta otettavia lajikkeita jalostetaan seulomalla ja murskaamalla. Murskausjakson alussa tehdään meluilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarvittaessa haetaan ympäristölupa.

Murskaustoiminta alueella ei ole jatkuvaa, vaan töitä tulnaisiin tekemään 1-2 kertaa vuodessa 2-8 viikon yhtämittaisissa jaksoissa. Murskausta ei välttämättä ole joka vuosi, sillä yhdellä kertaa voidaan murskata useamman vuoden tarpeeseen. Murskaus on suunniteltu tehtäväksi arkipäivisin ma-pe klo 6-22. Murskausta voi olla minä vuodenaikana tahansa. Murskattuja lajikkeita varastoidaan alueella pääsääntöisesti 1-3 vuoden tarpeen verran.

TOIMINNASSA SYNTYVÄT PÄÄSTÖT JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Päästöt vesiin ja maaperään

Suunnitelman mukaisista toimista ei arvioida olevan vaikutuksia alueen pohja- ja pintavesiin tai maaperään. Alueella varastoidaan polttonesteitä vain toimintajaksojen aikana koneiden ja laitteiden senhetkistä tarvetta vastaava määrä. Polttonesteet varastoidaan tukitoiminta-alueella, joka voidaan tarvittaessa varustaa suojakalvolla. Polttonestesäiliöt ovat maanpäällisiä, lukittavia sekä tyyppihyväksytyjä ja tarkistettuja kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu laponestomekanismilla ja ylitäytönestimellä. Tarvittavat öljyt ja voiteluaineet varastoidaan esim. huoltokontissa ja niitä varastoidaan enimmillään 100 kg omissa astioissaan. Työkoneiden tankkauksessa käytetään tarvittaessa tankkausmattoja tai suojakaukaloita.

Koneet ja laitteet huolletaan säännöllisesti, mikä pienentää vuotojen riskiä. Alueella ei tehdä öljynvaihtoja tai isompia huoltoja, eikä pestä koneita tai laitteita. Mahdollista polttoaine- tai öljyvahinkoa varten alueella on aina riittävä määrä imeytysmattoja tms. imeytysmateriaalia.

Ottamisalueella jätetään vähintään kahden (2) metrin koskematon suojamaakerrospaksuus pohjaveden pintaan nähden, eikä alueelle sijoiteta missään vaiheessa pohjavedelle haitallisia materiaaleja tai purkukohteiden ylijäämämaita.

Melu

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan meluhaittoja pitkien etäisyyksien ja aluetta ympäröivän puuston vuoksi. Ottamistoiminnassa käytettävät koneet työskentelevät pääsääntöisesti ottamisalueen pohjalla. Myös murskaus ja seulonta tehdään alueen pohjalla. Syntyvään meluun voidaan vaikuttaa myös tekniikkaa säätämällä tai vaihtamalla sekä murskainten koteloinneilla.

Päästöt ilmaan

Toiminnasta aiheutuvan pölyhaitan arvioidaan jäävän hankealueelle, eikä pölystä aiheudu merkittävää haittaa asutukselle. Syntyvän pölyn määrään vaikuttavat raaka-aineen ominaisuudet, tuuliolosuhteet ja ilman suhteellinen kosteus. Pölyämistä voidaan vähentää pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä sekä mm. laitteiden koteloinnilla. Työskentely- ja kuljetusväylien pölyämistä voidaan vähentää kastelemalla, säännöllisellä tiehuollolla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina.

Muut vaikutukset

Ottamistoiminnan suunnittelussa on otettu huomioon tuulivoimalan mahdollinen rakentuminen alueelle. I-vaiheessa hyödynnetään pohjoisosan maa-aines, joka on lähinnä tuulivoimalaa. Hakemuksessa arvioidaan, että I-alueen maa-ainesten ottaminen ehditään toteuttaa ennen voimalan rakentamista. II-vaiheen suojaetäisyys suunnitellusta voimalasta on 100 metriä, mikä on sama kuin suositeltu suojaetäisyys maa-ainesten ottamisalueesta asuinrakennukseen.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Hakemus sisältää arvion syntyvän kaivannaisjätteen määrästä ja suunnitelman sen hyödyntämisestä.

TOIMINTAAN LIITTYVÄT RISKIT JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnasta aiheutuvan merkittävin ympäristöriski on öljyvahinko esimerkiksi konerikon tai onnettomuuden yhteydessä. Toiminnassa tiedostetaan pohjaveden pilaantumisriski ja sitä pyritään minimoimaan monin keinoin.

Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita silloin, kun niitä ei toiminnassa tarvita. Polttoaineita ja muita öljytuotteita varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä. Polttoainesäiliö on maanpäällinen, IBC-hyväksytty ja asianmukaisesti tarkistettu kaksoisvaippasäiliö.

Tankkauslaitteisto on lukittava luvattoman käytön estämiseksi.

Murskaustoiminnan aikana alueella voi olla tiiviillä pohjalla varustettu aggregaatti, joka tuottaa sähköä mm. taukotuvalle. Mikäli alueella on murskaustoiminnan aikana tarpeen säilyttää hydraulikkaöljyä ja voiteluaineita, ne säilytetään murskauskalustoon kuuluvassa huoltokontissa tai vastaavassa tilassa.

Alueella ei tehdä koneiden tai laitteiden isompia huoltoja ja työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu öljynimeytysmatoilla ja -turpeella. Murskausasemalla ja muissa koneissa on tarkistettut alkusammutuskalustot. Murskaamon henkilökunta ja muut alueella työskentelevät työntekijät on koulutettu toimimaan vahinkotilanteessa. Mahdollisen öljyvahingon sattuessa aloitetaan torjuntatoimet välittömästi ja vahingosta ilmoitetaan aina viipymättä kunnan pelastuslaitokselle ja ympäristöviranomaiselle.

Luiskien reunat merkitään lippusiimoin, jolloin ulkopuolisten tahaton joutuminen alueelle estyy. Lisäksi alueen ympärille asetetaan työmaa-alueesta varoittavia kylttejä. Tulotien varteen asetetaan kyltti, jossa on varoitus alueella liikkumisesta. Varsinaiselle ottamisalueelle johtava tie voidaan tarvittaessa sulkea esim. lukittavalla portilla.

Alueella noudatetaan työturvallisuuslain mukaisia työskentelytapoja. Lisäksi hakija ja Tuulipuisto tekevät yhteistyössä työturvallisuussuunnitelman maa-ainesten oton ja tuulipuiston samanaikaisen toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Syntyviä melu- ja pölyvaikutuksia arvioidaan toiminnan aikana aistinvaraisesti. Pohjaveden pinnankorkeuden tarkkailua ehdotetaan tehtäväksi alueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta kaksi kertaa vuodessa. Tarvittaessa alueelle voidaan asentaa lisää pohjaveden tarkkailuputkia. Pintavesien laatua tarkkaillaan aistinvaraisesti.

Toiminnan seuranta raportoidaan lupapäätöksen mukaisesti

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksen vireille tulosta on tiedotettu kuuluttamalla kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä paikallislehti Kotiseutu-Uutisissa. Hakemus liitteineen on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla ja Liperin kunnan elinympäristöpalveluissa kuulutusajan 21.5.-27.6.2025.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Kuulutusaikana on kuultu lähinaapureita, yhteensä 8 kiinteistönomistajaa. Kuulluista 4 osallistui määräämään mennessä kirjeitse tai sähköpostitse kuulemiseen. Kiinteistönomistajilla ei ollut huomautettavaa hakemuksesta.

LAUSUNNOT

Hakemuksen vuoksi pyydettiin lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveydeltä.

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys on antanut hakemuksesta 27.6.2025 päivätyn lausunnon, jossa todetaan mm. seuraavaa:

- terveydensuojelulain kannalta erityisesti huomioitavia vaikutuksia ovat melu, pöly sekä mahdolliset pohja- ja pintavesivaikutukset
- lähimmillä kiinteistöillä mahdollisesti olevien talousvesikaivojen vedenlaatua ei saa pilata. Talousveden laatuvaatimuksista ja -suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.
- toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Pölyä ilmaan nostattavaa toimintaa tulee tehdä mahdollisimman paljon maavallien suojassa. Läjitys- ja käsittelyalueen reunoille tulee jättää pystyyn mahdollisimman paljon puustoa melun- ja pölyntorjuntaa varten. Toiminnassa on myös huomioitava sääolosuhteet ja niiden vaikutukset melun ja pölyn kulkeutumiseen. Melun ja pölyn torjunnassa on huomioitava myös alueelle kulkemiseen käytettävä tiestö. Pölynsidontaan tulee käyttää puhdasta vettä.
- toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä asunnoissa ei saa ylittää sosiaali- ja terveysministeriön asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista annetun asetuksen (545/2015) melutason toimenpiderajoja: päiväajan keskiäänitaso (klo 7-22) 35 dB (A) ja yöajan keskiäänitaso (klo 22-7) 30 dB (A).
- mikäli alueella käsitellään hapontuottokykyistä kiviainesta, on huomioitava happamien valumien estäminen.

- toiminnassa on otettava huomioon mahdollisen tuulivoimapuiston rakentamisen ja käytön aikaiset yhteisvaikutukset alueella, sen läheisyydessä ja kulkureittien vaikutusalueella.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus on antanut hakemuksesta 25.6.2025 päivätyn lausunnon, jossa todetaan seuraavaa:

Suunnitelma-alueen länsipuolella virtaavan Riihipuron yli on suunniteltu uusi tieyhteys ja suunnitelmissa on esitetty tierumpu Riihipuroon. Hakemuksesta ei käy ilmi, minkälaisia toimenpiteitä uusi tieyhteys vaatii ja onko purossa tällä hetkellä rumpua. Puroon kohdistuvat toimenpiteet voivat vaatia vesilain mukaista lupaa, jonka tarve arvioidaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa. Arviointia varten tarvitaan riittävät selvitykset puroon kohdistuvista toimista.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan varastointi- ja käsittelyalueen sijoittamisesta ojitetulle suolle saattaa aiheutua ravinne- ja kiintoainekuormitusta Riihipuroon. Lisäksi puro tulvii suoalueelle. Varastointi- ja käsittelyalueen perustamiseen liittyvät toimenpiteet aiheuttavat ELY-keskuksen näkemyksen mukaan puron luonnontilan heikentymistä merkittävästi. Varastointi- ja käsittelyalue tulee sijoittaa hakemusalueen länsi-eteläpuolelle kauemmaksi purosta pintavesivaikutusten estämiseksi. Varastointi- ja käsittely- sekä ottoalueelta tulevia vesiä ei tule johtaa puroon ojien eikä edes laskeutusaltaan kautta. Ottamisalueen ja puron väliin on jätettävä vähintään vallitsevan puuston pituutta vastaava puustoinen vyöhyke.

ELY-keskus katsoo, että maa-ainesluvan myöntämisen edellytyksenä on uuden tieyhteyden vesilain mukaisen lupatarpeen selvittäminen ja varastointi- ja käsittelyalueen siirtäminen pois tulva-alueelta. Varastointi- ja käsittelyalue tulee myös päivittää ottamissuunnitelmakarttoihin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan, kun edellä mainitut seikat on huomiotu, suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia ainesten ottamiselle.

Lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso kahdesti vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.
- öljytuotteiden käsittelyssä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumien pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

- alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.
- merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.
- onnettomuus- ja häiriötilanteita varten ottamisalueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto.
- jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomioita. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen-etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.
- sora-alueella mahdollisten pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolonien lähistöllä pesimäaikana (ohje törmäpääskyjen huomioimiseen maa-aineenottoalueilla 10.12.2024 VARELY).
- ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO-rekisteriin ja luvan myöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.

ELY-keskuksen ja terveydensuojeluviranomaisen lausunnot ovat kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteinä.

HAKIJAN VASTINE LUPAHAKEMUKSESTA ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN

Luvanhakijalle lähetettiin vastinepyyntö saaduista lausunnoista.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon vuoksi hakija on päivittänyt hakemustaan siten, että suunniteltu toiminta ei ulotu puron tulva-alueelle. Kaikki toiminnot, kuten materiaalien jalostus, varastointi ja käsittely tapahtuvat ottamisalueeksi rajatun alueen sisäpuolella. Tieyhteys on muutettu siten, että rakennetaan uusi tie koillisesta, eikä se ylitä puroa. Suunnitelmakartat ja leikkaukset on päivitetty.

Terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon hakija toteaa, että hakemuksessa on esitetty kattava selvitys toiminnan aiheuttamasta melusta ja pölystä sekä niiden torjuntatoimista. Toiminta-aikoja on rajoitettu, eikä toiminta ole jatkuvaa vaan urakkaluonteista. Melun ja pölyn määrää pyritään minimoimaan erityisesti työsuojelullisista syistä, sillä pölyhaitat kohdistuvat ensisijaisesti alueella työskenteleviin henkilöihin.

Hakijan vastine on kokonaisuudessaan lupahakemuksen liitteenä.

ASIAN RATKAISU

Lupajaos myöntää Maansiirto Karvinen Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen tilan Rasila RN:o 8:7 alueella Liperin kunnan Ristin kylässä. Lupa myönnetään lupahakemuksen ja sen täydennyksen mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksiin:

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on enintään 105 000 m³kr ja ottoaika kymmenen (10) vuotta.
2. Ottamisalue saa olla enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn kokoinen. Ottamisalueen reunat on merkittävä maastoon yläpäästään maastosta hyvin erottuvin maalatuin puupaaluin/kivilohkarein ja tarpeellisin lippusiimoin/nauhoin sekä varoitustauluin.
3. Koskematon maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittaamalla pohjaveden pinnan taso kaksi kertaa vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa Liperin kunnalle.
4. Alin ottamistaso on merkittävä selvästi maastoon. Ottamisalueella on oltava korkokolmio tai vastaava siten, että alin ottamistaso voidaan aina luotettavasti selvittää. Korkokolmio on rakennettava ennen ottamisen aloittamista.
5. Toiminta ei saa pilata talousvesikaivojen veden laatua. Talousveden laatuvaatimuksista- ja suosituksista on säädetty sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa 401/2001 ja 1352/2015.
6. Toimintaa saa harjoittaa ma-pe klo 06.00-22.00.

Arkipyhinä (loppiainen, pitkäperjantai ja pääsiäisen pyhät, vappupäivä, helatorstai, juhannusaatto ja juhannuspäivä, pyhäinpäivä, itsenäisyyspäivä sekä jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenpäivä) ja viikonloppuisin toimintaa ei saa harjoittaa lukuun ottamatta tienhoidollisia ja kunnossapidon toimenpiteitä.

7. Murskauksesta tulee tehdä ilmoitus Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Jos alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna yli 50 päivää, murskaukselle tulee hakea ympäristölupa.
8. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden pihamaassa A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asuntojen pihamaalla päiväohjearvot ovat 45 dB ja yöohjearvo 40 dB.

Tarvittaessa melutasoa tulee mitata ja raja-arvojen ylittyessä ryhtyä toimenpiteisiin haitan pienentämiseksi.

9. Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa pölystä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Murskausaseman pölyhaittojen leviäminen ympäristöön tulee tarvittaessa estää joko kastelulla tai päästölähteiden koteloinnilla. Varastokasat ja ajoneuvojen

kuormat on tarvittaessa kasteltava. Myös liikenteen pölyhaitat on estettävä tarvittaessa kastelulla. Kasteluun saa käyttää vain puhdasta vettä.

Pölyämistä tulee tarkkailla toiminnan aikana.

10. Öljytuotteita sisältävät säiliöt on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle. Säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiivis ja kaukalomallinen mahdollisten valumien estämiseksi.

Kaluston huolto, korjaus tai pesu on ottamisalueella ja sen välittömässä läheisyydessä kiellettyä, lukuun ottamatta välttämättömiä akuutteja korjauksia. Huolto- ja korjauspaikat on varattava alueen ulkopuolelle ja ne on suojattava asianmukaisesti.

Mahdollisten öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla öljynimeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto.

11. Alueelle ei tule pystyttää pysyviä rakenteita tai rakennelmia.

12. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot on ilmoitettava Liperin kunnan maankäyttötoimistoon ennen toiminnan aloittamista. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina.

13. Jätteiden säilyttäminen ja käsittely on tehtävä niin, ettei niistä aiheudu pölyämistä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä terveyshaittaa. Vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviisti suljetuissa, kullekin jätetyypille tarkoitetuissa astioissa, säiliöissä tai pakkauksissa ja varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti.

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti.

14. Alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten törmäpääskyjen pesimisrauha tulee turvata välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.

15. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettyäessä esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- tuotantomäärät ja -lajikkeet
- toiminnassa muodostuneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja edelleen toimittaminen
- suoritettut huoltotoimenpiteet

- häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto aika, arvio päästöistä ilmaan, vesiin tai maaperään ja suoritettut toimenpiteet)
- mahdolliset mittaustulokset.

16. Jälkihoito on tehtävä mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomioita. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen-etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.

Jälkihoito suositellaan tehtäväksi mahdollisuuksien mukaan alueelta kuorituilla pintamailla. Ottamisalue on palautettava metsätaloustalouteen luontaisen metsittämisen lisäksi tarvittaessa istuttamalla.

17. Ottamisalueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta lukuun ottamatta maisemoinnissa mahdollisesti tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.

18. Luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisista keskeyttämisistä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, kuten toiminnan supistamisesta tai laajentamisesta sekä luvanhaltijan vaihtumisesta.

19. Toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin valvoja viranomainen on tehnyt hakijan pyynnöstä alueella aloituskatselmuksen. Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia. Toiminnan loputtua alueella on pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

20. Tiedot ottomäärästä on vuosittain toimitettava NOTTO-rekisteriin ja Liperin kunnan maankäyttötoimistoon.

21. MaL 12 §:n mukaan hakijan on annettava kunnalle pankki- tai vastaava vakuus jälkihoitotöiden suorittamisen vakuudeksi. Vakuuden suuruudeksi määrätään 10 000 euroa. Vakuuden on oltava voimassa vähintään yksi (1) vuosi kauemmin kuin myönnetty lupa. Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista viipymättä, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhausta huolimatta. Kunta luovuttaa vakuuden pois, kun hakijan pyytämässä lopputarkastuksessa jälkihoitotyöt on todettu kaikilta osin tehdyiksi lupaehtojen mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen

rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:n mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan tuhoutumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aines-esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamisalue on metsätalouskäytössä olevaa kuivahkoa kangasta, joka kasvaa noin 4 metrin pituista tasalaatuista kuusitaimikkoa. Taimikon seassa kasvaa yksittäisiä isoja lehtipuita. Suunnitelma-alueella ei ole erityisiä maisemallisia arvoja, eikä ottamistoiminnan arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan tuhoutumista. Ottotoiminnan jälkeen alue maisemoidaan ja palautetaan metsätalouskäyttöön.

Ottamisalue ei sijaitse arvokkaalla kallio- tai harjualueella, eikä tiedossa ole, että alueella olisi harvinaisia kasvilajeja tai uhanalaisia eläimiä. Ottaminen ei siten aiheuta erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista, kun pohjaveteen jätetään riittävä suojakerros ja polttoaineiden sekä koneiden käsittelyssä toimitaan lupamääräysten mukaisesti.

Joensuun seudun yleiskaava 2020:ssa ottamisalue sijoittuu M-merkinnällä osoitetulle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle ja Korpivaaran tuulipuiston osayleiskaava-alueelle. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Ottamissuunnitelmassa on otettu huomioon tuulivoimapuiston läheisyys. Ottaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Ottotoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätalouskäyttöön.

Kun noudatetaan lupamääräyksissä annettuja suojaustoimia, kuten ottamisalueen reunojen varustamista lippusiimoin ja varoituskyltein, ei

ottotoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle. Pöly- ja meluhaittoja voidaan torjua murskaimen sijoituksella, kastelulla sekä koneiden ja laitteistojen koteloinneilla.

Ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti. Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1:

Kokonaisottomäärä ja ottamisaika ovat hakemuksen mukaisia. Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Lupamääräys 2:

Ottamisalue tulee merkitä maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty.

Lippusiimat/nauhat, suoja-aidat ja varoitustaulut ovat tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksillä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuva vaara.

Lupamääräykset 3 ja 4:

Määräykset on asetettu pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa.

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainesoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen.

Lupamääräys 5:

Määräyksellä turvataan lähialueiden talousvesikaivojen veden laatu.

Lupamääräys 6:

Mahdollisten asutukselle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi toiminnalle on asetettu aikarajat.

Lupamääräys 7:

Alle 50 päivää kestävästä murskauksesta tulee tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen melu-ilmoitus, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää.

Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7e mukaan tietyllä alueella tapahtuva yli 50 päivää kestävä murskaus on luvanvaraista toimintaa.

Lupamääräykset 8 ja 9:

Lupamääräykset on annettu toiminnasta naapureille aiheutuvien melu-, värinä- ja pölyhaittojen vähentämiseksi. Toiminta ei saa aiheuttaa naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Annetut melun raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992).

Pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi tulee kasteluun käyttää vain puhdasta vettä.

Lupamääräykset 10-12:

Määräykset on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja ympäristövahinkotilanteessa nopean toiminnan varmistamiseksi.

Lupamääräys 13:

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta pölyämisen, roskaantumisen, maaperän tai pohjaveden pilaantumisen sekä terveyshaitan ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 14:

Määräyksellä turvataan erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimisrauha.

Lupamääräys 15:

Käyttöpäiväkirjan pito on tarpeen toiminnan valvomiseksi.

Lupamääräys 16:

Määräys on annettu, jotta alue sopii ottotoiminnan päätyttyä ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Suositus alueelta kuoritun pintamaan käytöstä tähtää alueen luontaisen kasvillisuuden palauttamiseen. Alueen metsittäminen on tarpeen maisemallisista syistä.

Lupamääräys 17:

Määräys on annettu pohjaveden ja maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Muualta tuoduissa maa-aineksissa saattaa olla haitallisia aineita, jotka kulkeutuvat pohjaveteen.

Lupamääräys 18:

Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnan muutoksista ja luvanhaltijan vaihtumisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 19:

Lupamääräys selventää maa-ainesten oton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainesten ottajan velvollisuuksia. Katselmukset perustuvat maa-ainesasetuksen 926/2005 7 §:ään.

Lupamääräys 20:

Maa-ainelain 23 a §:n mukaan luvan haltijan on vuosittain ilmoitettava lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu.

Lupamääräys 21:

Määräyksellä varmistetaan, että hakija noudattaa lupamääräyksiä ja maisemioittamisalueen hyväksytysti ottamisen päätyttyä.

VASTAUKSET LAUSUNTOIHIN

ELY-keskuksen ja Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden lausuntojen mukaisesti luvassa on annettu määräyksiä muun muassa pohjaveden suojelusta, maisemoinnista, jätteiden käsittelystä sekä melu- ja pölyhaittojen vähentämisestä. Noudattamalla annettuja määräyksiä ottotoiminnasta ei aiheudu pohjaveden laadun tai antoisuuden vaarantumista eikä kohtuutonta räsitystä naapureille.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvanhakija saa aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jos se asettaa Liperin kunnalle lupamääräyksessä 21 osoitetun 10 000 euron vakuuden (MAAL 21 §). Vakuus tulee asettaa ennen toiminnan aloittamista. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (MAAL 21 §).

Koska alue on käsiteltyä metsätalousmaata, eikä suunnitelma-alueella ole erityisiä maisemallisia arvoja, ei ottamistoiminnan arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista. Alue ei myöskään ole luokiteltua pohjavesialuetta. Alue sijaitsee kaukana pääteistä ja häiriintyvistä kohteista, joten toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset jäävät hyvin paikallisiksi. Toiminta ei myöskään vaikeuta alueenkäyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta lainvoimaisuudesta lukien. Jos toimintaa tämän jälkeen jatketaan, toiminnanharjoittajan tulee toimittaa uusi maa-aines- ja ympäristölupahakemus.

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tässä luvassa olevia määräyksiä ankarampia määräyksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja
kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

TIEDOTTAMINEN

Liperin kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto tiedottaa tästä päätöksestä
Liperin kunnan ilmoitustaululla, paikallislehdessä Kotiseutu-uutiset ja kunnan
verkkosivuilla.

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään Liperin elinympäristölautakunnan hyväksymän taksan
mukainen maksu lisättynä lupahakemuksen käsittelystä aiheutuneilla
kustannuksilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-
oikeuteen. Valitusoikeudesta on säädetty maa-aineslain 20 a §:ssä.

Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Päätös: Maansiirto Karvinen Oy

Tiedoksi: Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan Ympäristöterveys

Liite rakennus- ja ympäristöjaoston päätökseen 7.10.2025

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus ja -perusteet

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Itä-Suomen hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusviranomainen

Itä-Suomen hallinto-oikeus

postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO

käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, (käynti Puistokadun puolelta), KUOPIO

puhelinvaihe: 029 56 42500

telefax: 029 56 42501

sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tämä päätös annetaan tiedoksi **15.10.2025**.

Valitusaika päättyy **21.11.2025**.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan

lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Hallinto-oikeuden kirjaamon virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinlaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.